

	ҚАЗАҚ СПОРТ ЖӘНЕ ТУРИЗМ АКАДЕМИЯСЫ КАЗАХСКАЯ АКАДЕМИЯ СПОРТА И ТУРИЗМА KAZAKH ACADEMY OF SPORT AND TOURISM	Е ҚазСТА 3/05-23	
		Күні	
		Басылым 01	
	Ереже плагиатқа жазбаша жұмыстарды тексеру туралы	Беті 1	барлығы 11

БЕКІТЕМІН

Президент

К.Қ. Закирьянов

профессор

202__ жыл

ЕРЕЖЕ

ПЛАГИАТҚА ЖАЗБАША ЖҰМЫСТАРДЫ ТЕКСЕРУ ТУРАЛЫ

Әзірленді		Келісілді		Бекітілген
С.С. Тулеугалиева		А.Б. Дошыбеков		ҚазСТА ҒК шешімімен Хаттама № <u>5 29 11</u> 20 <u>24</u> ж.
күні	қолы	күні	қолы	Қолданысқа енгізілді
<u>25.12.23</u>		<u>26.12.23</u>		Бұйрық № <u>027</u> <u>05 01</u> 20 <u>26</u> жыл

	ҚАЗАҚ СПОРТ ЖӘНЕ ТУРИЗМ АКАДЕМИЯСЫ КАЗАХСКАЯ АКАДЕМИЯ СПОРТА И ТУРИЗМА KAZAKH ACADEMY OF SPORT AND TOURISM	Е ҚазСТА 3/05-23	
		Күні	
		Басылым 01	
	Ереже плагиатқа жазбаша жұмыстарды тексеру туралы	Беті 2	барлығы 11

МАЗМҰНЫ

1	Жалпы ережелер	3
2	Нормативтік сілтемелер	3
3	Терминдер мен анықтамалар	3
4	Белгілер мен қысқартулар	4
5	Жауапкершілік және өкілеттіктер	4
6	Процедураның сипаттамасы	4
7	Келісу, сақтау және тарату	6
8	Танысу парағы	7
	Қосымша 1	
	Антиплагиат жүйесінде тексеруден өтуге сұрау салу	
	Қосымша 2	
	Кафедра меңгерушісінің жазбаша жұмыстың өзіндік ерекшелігі туралы қорытындысы	
	Қосымша 3	
	Жазбаша жұмыстың өзіндік ерекшелігі туралы сарапшының қорытындысы	
	Қосымша 4	
	Процесс алгоритмі - жазбаша жұмыстарды плагиатқа тексеру	

	ҚАЗАҚ СПОРТ ЖӘНЕ ТУРИЗМ АКАДЕМИЯСЫ КАЗАХСКАЯ АКАДЕМИЯ СПОРТА И ТУРИЗМА KAZAKH ACADEMY OF SPORT AND TOURISM	Е ҚазСТА 3/05-23	
		Күні	
		Басылым 01	
	Ереже плагиатқа жазбаша жұмыстарды тексеру туралы	Беті 3	барлығы 11

1. ЖАЛПЫ ЕРЕЖЕЛЕР

1.1 Осы Ереже «Плагиатқа қарсы ЖОО» оқу және ғылыми жұмыстарында мәтіндік сәйкестіктерді анықтаудың электрондық жүйесін және сараптамалық талдамалық бағалауды пайдалана отырып, плагиатқа жазбаша жұмыстарды тексеру тәртібі мен рәсімдерін регламенттейді.

1.2 Осы Ережені плагиат нысанасына жазбаша жұмыстарды бақылау процесінде ҚазСТА КЕАҚ бөлімшелері (кафедралар, факультет деканаттары, Оқу басқармасы, Жоғары оқу орнынан кейінгі білім және мансап бөлімі, Ғылым және халықаралық байланыстар бөлімі) қолданады.

1.3 Ереже зияткерлік меншік құқықтарын сақтау және орындалатын авторлық жұмыстардың сапасын арттыру мақсатында енгізіледі.

1.4 Осы Ереже Академияның ішкі нормативтік құжаты болып табылады және Академия басшылығының рұқсатымен сыртқы тексерулер өкілдерінен, сондай-ақ тұтынушы-серіктестерден (олардың талап етуі бойынша) басқа **Тараптарға ұсынылуға жатпайды.**

2. НОРМАТИВТІК СІЛТЕМЕЛЕР

Осы Ереже мынадай нормативтік құжаттарды пайдалану негізінде әзірленді:

ҚР Заңы №319-III 27.07.2007 ж. Білім туралы
Қазақстан Республикасының Ғылым туралы
Заңы 18 ақпан 2011 жыл № 407-IV.

Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрінің бұйрығы 20 шілде 2022 жыл № 2, 20.02.2023 № 66 түзетілген Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы

ҚР БҒМ бұйрығы № 595 30.10.2018 ж., 02.08.2023ж., № 379 түзетілген Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру ұйымдары қызметінің типтік қағидалары

ҚазСТА Президентінің Бұйрығы ҚазСТА академиялық саясаты

3. ТЕРМИНДЕР МЕН АНЫҚТАМАЛАР

Осы Ережеде мынадай терминдер мен анықтамалар қолданылған:

Автор	шығармашылық еңбегімен ғылыми немесе әдістемелік туынды жасаған жеке тұлға немесе тұлғалар тобы
Плагиат	бөтен және заңмен қорғалатын ғылым, әдебиет және т.б. электрондық және қағаз тасымалдағыштарда, оның ішінде интернет желісінде орналастырылған туындыларға авторлықты қасақана түрде иелену.

	ҚАЗАҚ СПОРТ ЖӘНЕ ТУРИЗМ АКАДЕМИЯСЫ КАЗАХСКАЯ АКАДЕМИЯ СПОРТА И ТУРИЗМА KAZAKH ACADEMY OF SPORT AND TOURISM	Е ҚазСТА 3/05-23	
		Күні	
		Басылым 01	
	Ереже плагиатқа жазбаша жұмыстарды тексеру туралы	Беті	барлығы
		4	11

4. БЕЛГІЛЕР МЕН ҚЫСҚАРТУЛАР

Осы Ережеде мынадай белгілер мен қысқартулар пайдаланылды:

ҚазСТА	Қазақ спорт және туризм академиясы
ЖТ	жұмыс тобы
ОБ	Оқу басқармасы
ЖООКБж/еМБ	жоғары оқу орнынан кейінгі білім және мансап бөлімі
ҒХББ	Ғылым және халықаралық байланыстар бөлімі
КЕАҚ	Коммерциялық емес акционерлік қоғам
ҒЗЖ	Ғылыми –зерттеу жұмысы

5. ЖАУАПКЕРШІЛІК ЖӘНЕ ӨКІЛЕТТІКТЕР

5.1 Осы ережені ҚазСТА Президенті бекітеді.

5.2 Осы Ережеде көрсетілген талаптарды енгізу үшін жауапкершілік Оқу басқармасының басшысына жүктеледі.

5.3 Осы рәсімнің басшылары Оқу-әдістемелік жұмыс жөніндегі проректор және Ғылым және стратегиялық даму жөніндегі проректор болып табылады.

5.4 «Антиплагиат» электрондық автоматтандырылған жүйесінің әкімшісі ғылым және халықаралық байланыстар бөлімінің (ҒХББ) ҒЗЖ жөніндегі маманы болып табылады.

5.5 Жазбаша жұмыстардың түпнұскалығына бақылау жүргізуді ұйымдастыруға Оқу басқармасының (ОБ) басшысы, Жоғары оқу орнынан кейінгі білім және мансап бөлімінің (ЖООКБж/еМБ) басшысы және Ғылым және халықаралық байланыстар (ҒХББ) басшысы жауапты болады.

5.6 Жазбаша жұмыстар үшін белгіленген нормалардың сақталуына оқытушылар мен олардың ғылыми жетекшілері, декандар мен кафедра меңгерушілері жауапты болады.

5.7 Білім алушы мен ғылыми жетекші өз жазбаша жұмысын уақтылы (кестеге сәйкес) тексеруге ұсынуға жауапты болады.

5.8 Ғылыми жетекші, кафедра меңгерушісі білім алушының жазбаша жұмысын қорғауға жіберуге жауапты.

6. ПРОЦЕДУРАНЫҢ СИПАТТАМАСЫ

6.1 Осы Ережедегі жазбаша жұмыстарға мыналар жатады:

- курстық жұмыстар;
- журналдар мен конференциялар жинақтарындағы ғылыми мақалалар мен басқа да жарияланымдар;
- оқу, оқу-әдістемелік құралдар;
- дипломдық жұмыстар (жобалар);
- магистрлік диссертациялар (жобалар).

6.2 Осы Ережеде плагиат деп қағаз немесе электрондық жеткізгіште жарияланған басқа біреудің мәтінін пайдалана отырып, жазбаша жұмысты шығу көзіне (авторлығына) сілтеме жасамай немесе қарыз алудың көлемі мен сипаты жұмысты немесе оның қандай да бір бөлімдерін орындаудың дербестігіне күмән келтіретін сілтемелер болған кезде орындау түсініледі.

6.3 плагиатқа жазбаша жұмыстарды тексеру екі кезеңде жүзеге асырылады:

	ҚАЗАҚ СПОРТ ЖӘНЕ ТУРИЗМ АКАДЕМИЯСЫ КАЗАХСКАЯ АКАДЕМИЯ СПОРТА И ТУРИЗМА KAZAKH ACADEMY OF SPORT AND TOURISM	Е ҚазСТА 3/05-23	
		Күні	
		Басылым 01	
	Ереже плагиатқа жазбаша жұмыстарды тексеру туралы	Беті	барлығы
		5	11

1) «Антиплагиат» автоматтандырылған жүйесінің бағдарламалық жасақтамасын пайдалану;

2) «Антиплагиат» электрондық жүйесі анықтаған сілтемелер мен қарыздардың сипатын талдау;

6.4 «Антиплагиат» электрондық жүйесінде плагиатқа жазбаша жұмыстарды тексеру бойынша жауапты адамды тағайындау:

1) ғылыми жарияланымдарды (мақалалар, мақалалар мен баяндамалардың тезистері) тексеру бойынша жауапты тұлға ғылым және халықаралық байланыстар бөлімінде тағайындалады;

2) магистрлік диссертациялар мен жобаларды тексеру бойынша жауапты тұлға жоғары оқу орнынан кейінгі білім және мансап бөлімінде тағайындалады;

3) дипломдық жұмыстарды (жобаларды) тексеру бойынша ПОҚ қатарынан бір жауапты тұлға.

6.5 Жазбаша жұмыстарды тексеруге жауапты адамдардың қызметін бақылауды бөлімше басшылары жүзеге асырады, жалпы бақылауды ОБ және плагиатқа қарсы жүйенің әкімшісі жүзеге асырады.

6.6 Дипломдық жұмыстар мен диссертацияларды плагиатқа қарсы жүйеде тексеру бақылау кестесі бойынша жүзеге асырылады. Кестені тиісті бөлімше бойынша жазбаша жұмыстарды тексеру жөніндегі жауапты тұлға әзірлейді және бекітеді.

6.7 Дипломдық жұмыстар мен магистрлік диссертациялар плагиатқа тексеруден, бірінші рет алдын-ала қорғауға дейін және аттестаттау комиссиясының жұмысы басталғанға дейін 15 күннен кешіктірмей өтуі керек.

6.8 Тексеруден өту үшін білім алушылар Ректордың атына сұрау салады (Қосымша 1) және жазбаша жұмысты бекітілген кестеге сәйкес жазбаша жұмыстарды тексеру бойынша жауапты тұлғаға электрондық жеткізгіште тапсырады. Тексеруге жұмысты қабылдау журналда тіркеледі, тексеру мерзімі 3 жұмыс күнінен аспауы тиіс.

6.9 Жазбаша жұмысты тексеруге жауапты адамға берген кезде салыстыру үшін ғылыми жетекшінің қолы қойылған қағаз тасығыштағы жұмыс ұсынылады.

6.10 Тексеру жұмыстардың электрондық нұсқасы базасына енгізу арқылы автоматтандырылған режимде жүзеге асырылады, тексеру кезеңінде білім алушының болуы міндетті емес.

6.11 Плагиатқа қарсы жүйемен жазбаша жұмысты тексеру нәтижелерін талдау негізінде жұмыстың түпнұсқалығы белгіленген нормативтерге сәйкес болған кезде төмендегідей шешім қабылданады:

1) курстық жобаны, дипломдық жұмысты, диссертацияны қорғауға жіберу туралы кафедра меңгерушісі және ғылыми жетекші шешімі (Қосымша 2);

2) ОӘК төрағасының оқу немесе әдістемелік құралды жариялауға жіберу туралы шешімі;

3) ғылым және халықаралық байланыстар бөлімінің маманының ғылыми жарияланымды баспасөзде ашық түрде жариялауға жіберу туралы шешімі.

6.12 Плагиатқа тексерудің бірінші кезеңі аяқталғаннан кейін сілтемелердің едәуір бөлігі болған жағдайда, тексеру нәтижелері кафедра оқытушылары арасынан бекітілген сарапшыларға сілтемелермен танысуға және олардың көшіріп алмау сипатын анықтауға беріледі.

6.13 Кафедралар бойынша сарапшылар құрамы оқу жылына факультет деканының өкімімен бекітіледі.

6.14 Плагиатты кез келген нысанда қамтитын жазбаша жұмыстар қорғауға және жариялауға жіберілмейді.

	ҚАЗАҚ СПОРТ ЖӘНЕ ТУРИЗМ АКАДЕМИЯСЫ КАЗАХСКАЯ АКАДЕМИЯ СПОРТА И ТУРИЗМА KAZAKH ACADEMY OF SPORT AND TOURISM	Е ҚазСТА 3/05-23	
		Күні	
		Басылым 01	
	Ереже плагиатқа жазбаша жұмыстарды тексеру туралы	Беті	барлығы
		6	11

6.15 Жазбаша жұмыс авторларының адалдық критерийлері плагиатқа қарсы электрондық жүйеде авторлық мәтіннің өзіндік ерекшелігі болып табылады:

- дипломдық жұмыстар үшін 45 %;
- магистрлік жобалар үшін 55 %;
- магистрлік диссертациялар үшін 60 %;
- ғылыми жарияланымдар, оқу және оқу-әдістемелік құралдар үшін 90 %.

6.16 Жазбаша жұмысты қорғауға немесе жариялауға жіберу туралы түпкілікті шешімді сарапшы жұмыста берілген дәйексөздің мен сілтемелердің сипатын тексеру негізінде мәтіннің түпнұсқалығын тексерудің екінші кезеңінде қабылдайды.

6.17 Тексерудің екінші кезеңі аяқталғаннан кейін тексерудің оң нәтижесі жазбаша жұмыстың мұқабасының бірінші парағына түпнұсқалықтың пайызын қою арқылы көрсетіледі. Жазбаша жұмысқа сондай-ақ белгіленген нормаларға сәйкес келетін мәтіннің авторлығы мен түпнұсқалығын растайтын сарапшының қорытындысы қоса беріледі (Қосымша 3), бұл қорытынды жазбаша жұмыспен бірге сақталады.

6.18 Осы Ереженің 5.15-тармағында белгіленген нормаларға сәйкес келмейтін бірінші кезеңде тексеру нәтижелерін немесе 5.16, 5.17-тармаққа сәйкес екінші кезеңде сарапшының теріс қорытындысын алған кезде жазбаша жұмыс пысықтауға қайтарылады.

6.19 Пысықтауға жіберілген жазбаша жұмыстар плагиатқа бақылаудың белгіленген мерзімінен кешіктірмей қайта өңдеуден кейін қайта тексеруден өтуі тиіс. Әйтпесе, қорытынды аттестаттаудың ағымдағы кезеңінде дипломдық жұмыстар мен диссертациялар қорғауға жіберілмейді.

6.20 Плагиатқа тексерудің әрбір кезеңінің қорытындысы бойынша ведомостар толтырылады, олардың көшірмелері орындалатын жұмыстардың сапасын талдау және жақсарту жөнінде шаралар қабылдау үшін тиісті деканаттарға беріледі.

6.21 Даулы жағдайлар туындаған жағдайда Ректордың бұйрығымен ПОҚ, оның ішінде басқа кафедралар құрамынан тәуелсіз комиссия құрылады. Комиссия бейтараптық фактілері мен принциптерін негізге ала отырып, даулы мәселені қарайды.

6.22 Қажет болған жағдайда комиссия жұмыстың толық мәтіндік талдауын жүргізе алады және шешім қабылдау үшін негіз болып табылатын қорытындыны ұсына алады. Даулы жағдайлар бойынша түпкілікті шешімді Академия Ректоры қабылдайды және бұйрықпен ресімделеді.

7. КЕЛІСУ, САҚТАУ ЖӘНЕ ТАРАТУ

7.1. Ережені келісуді Қазақстан Республикасы нормативтік-құқықтық актілерінің талаптарына сәйкес әзірлеуші жүзеге асырады.

7.2. Ережені жою Президенттің бұйрығы негізінде жүзеге асырылады.

7.3. Бұл ереже жойылғанға дейін немесе жаңасымен ауыстырылғанға дейін қолданылады. Осы Ереже ұйымның немесе құрылымдық бөлімшенің атауы өзгерген, ережеде аталған лауазымдардың атауы өзгерген жағдайларда ауыстырылуға және қайта бекітілуге тиіс.

7.4. Осы Ережені құрылымдық бөлімшелерге сақтау, көбейту және тарату үшін жауапкершілік оқу басқармасына (ОБ) жүктеледі.

7.5. Ереженің түпнұсқасы сапа менеджменті басшысында 5 жыл сақталады, қажет болған жағдайда, оны қайта шығару жағдайларын қоспағанда, оны сақтауға бөлімше басшысы жауапты болады. Жойылған құжаттардың жұмыс даналары жойылуға жатады.

[illegible]

	ҚАЗАҚ СПОРТ ЖӘНЕ ТУРИЗМ АКАДЕМИЯСЫ КАЗАХСКАЯ АКАДЕМИЯ СПОРТА И ТУРИЗМА KAZAKH ACADEMY OF SPORT AND TOURISM	Е ҚазСТА 3/05-23	
		Күні	
		Басылым 01	
	Ереже плагиатқа жазбаша жұмыстарды тексеру туралы	Беті 8	барлығы 11

Қосымша 1

ҚазСТА Ректоры
Б.Қ. Закирьяновқа

Өтініш

Сізден (студентке, магистрантқа, оқытушыға) (Т.А.Ә., білім беру бағдарламасы, курс) плагиатқа қарсы бағдарлама арқылы «_____» тақырыбындағы (мақала, дипломдық жұмыс, магистрлік диссертацияны) сәйкестікке тексеруге рұқсат беруіңізді сұраймын.

Жұмыс мазмұнына жауаптылар:

Ғылыми жетекші Аты-жөні _____

(қолы, күні)

Кафедра меңгерушісі Аты-жөні _____

(қолы, күні)

	ҚАЗАҚ СПОРТ ЖӘНЕ ТУРИЗМ АКАДЕМИЯСЫ КАЗАХСКАЯ АКАДЕМИЯ СПОРТА И ТУРИЗМА KAZAKH ACADEMY OF SPORT AND TOURISM	Е ҚазСТА 3/05-23	
		Күні	
		Басылым 01	
	Ереже плагиатқа жазбаша жұмыстарды тексеру туралы	Беті 9	барлығы 11

Қосымша 2

Қазақ спорт және туризм академиясы

Кафедра меңгерушісінің жазбаша жұмыстың түпнұсқалылығы туралы қорытындысы

Білім алушы / автор _____

Білім беру бағдарламасы, білім алушының курсы _____

Тексеруге ұсынылды:

Курстық жұмыс	☐
Дипломдық жұмыс (жоба)	☐
Магистрлік диссертация	☐
Магистрлік жоба	☐
	☐

Көлемі _____ б.т. _____ кб/мб

Тексеру нәтижесінде анықталды:

_____ плагиатқа қарсы электронды жүйе бойынша % түпнұсқалылығы

Жазбаша жұмыстарды тексеруге жауапты тұлға _____ Аты-жөні

Қабылдау туралы кафедра меңгерушісі мен ғылыми жетекшінің қорытындысы:

Ұсынылған жұмыс авторлық жұмыстың түпнұсқалылығы белгіленген нормаларға **сәйкес келеді/сәйкес келмейді**

Қабылдау _____ ☐

Қабылдамау _____ ☐

Кафедра меңгерушісі _____ Аты-жөні

Ғылыми жетекші _____ Аты-жөні

М.О.

Қосымша 3

	ҚАЗАҚ СПОРТ ЖӘНЕ ТУРИЗМ АКАДЕМИЯСЫ КАЗАХСКАЯ АКАДЕМИЯ СПОРТА И ТУРИЗМА KAZAKH ACADEMY OF SPORT AND TOURISM	Е ҚазСТА 3/05-23	
		Күні	
		Басылым 01	
	Ереже плагиатқа жазбаша жұмыстарды тексеру туралы	Беті 10	барлығы 11

Қазақ спорт және туризм академиясы

Сарапшының жазбаша жұмыстың түпнұсқалылығы туралы қорытындысы

Білім алушы / автор _____

Білім беру бағдарламасы, білім алушының курсы _____

Тексеруге ұсынылды:

Курстық жұмыс	☐
Дипломдық жұмыс (жоба)	☐
Магистрлік диссертация	☐
Магистрлік жоба	☐
Оқу құралы (әдістемелік)	☐
Ғылыми жарияланым	☐

Көлемі _____ б.т. _____ кб/мб

Тексеру нәтижесінде анықталды:

_____ плагиатқа қарсы электронды жүйе бойынша % түпнұсқалылығы

Сәйкестік сипаты нәтижесі бойынша сарапшының қорытындысы:

Ұсынылған жұмыс авторлық жұмыстың түпнұсқалылығы белгіленген нормаларға **сәйкес келеді/сәйкес келмейді**

Жұмыс мәтінінің түпнұсқалық деңгейі _____% құрайды

Сарапшы _____ **Аты-жөні**

Кафедра меңгерушісі _____ **Аты-жөні**

М.О.

	ҚАЗАҚ СПОРТ ЖӘНЕ ТУРИЗМ АКАДЕМИЯСЫ КАЗАХСКАЯ АКАДЕМИЯ СПОРТА И ТУРИЗМА KAZAKH ACADEMY OF SPORT AND TOURISM	Е ҚазСТА 3/05-23	
		Күні	
		Басылым 01	
	Ереже плагиатқа жазбаша жұмыстарды тексеру туралы	Беті	барлығы
		11	11

Қосымша 4

Процесс алгоритмі-жазбаша жұмыстарды плагиатқа тексеру

Процестің басталуы	Процеске қатысушылар әрекеттерінің реттілігі					
	Білім алушы	Жауапты тұлға	Сарапшы	Декан	Кафедра меңгерушісі	ОБ
Плагиатқа жазбаша жұмыстарды тексеру бойынша жауапты адамды тағайындау туралы бұйрық						1
Жазбаша жұмысты тексеруге беру	2					
Ұсынылған жазбаша жұмысты журналға тіркеу және қағаз бен электрондық нұсқаны салыстыру		3				
Электрондық жүйеде тексеру рәсімі		4				
Тексеру нәтижелерін кафедра меңгерушісіне нормаларға сәйкес беру		5				
Тексеру нәтижелерін нормаларға сәйкес, бірақ көптеген сілтемелер болған кезде сараптамалық тексеруге беру		5				
Жұмыстың түпнұсқалығын растау және нормаларға сәйкес анықтама беру					6	
Сарапшылардың сілтемелердің сипатын тексеруі			7			
Сарапшылардың қорытындысы			8			
Жұмыстың түпнұсқалығын растау			9			
Жазбаша жұмысты қайта түзетуге жіберу		10	10			
Жазбаша жұмысты қайта түзету	11					
Қайта тексеру		12				